

23 – 27 KASIM 1998
ANKARA HILTON OTELİ

**“DİNİ KONULARDA TOPLUMUN AYDINLATILMASI VE
DİNİN FARKLI YORUMLANMASINDAN KAYNAKLANAN
PROBLEMLER VE ÇÖZÜM YOLLARI”**

**KOMİSYONU
BİLDİRİLERİ**

"Tarihi Kültür Mirasımızın Dini Yönünün Halka Anlatılması
Açısından Ahmed-i Yesevi, Yunus Emre ve Hacı Bektaş-ı
Veli'nin İslam Çizgisindeki Bütünlük"

(ÖZET)

Prof. Dr. Ali YILMAZ
İlahiyat Fakültesi Dekanı
SİVAS

Tarihi kültür mirasımız oldukça zengindir. Bu zenginliklerimizin yaşatılması, fiziki yapı durumundakilerinin ayakta tutulması, iman unsurlarının olduğu gibi doğru bir şekilde, günümüz insanına ve genç nesillerimize anlatılması ve tanıtılması gerekir.

Tarihi kültür mirası, toplumların geçmişi ile bugünü ve yarınını bütünleştiren, birleştiren ve toplumun istikbale daha emin adımlarla ilerlemesini sağlayan en önemli bağıdır; toplum binasının harcıdır. Geçmişle, tarihi ve tarihi kültür mirası ile ilgisini kesen veya doğru bir şekilde bağ kuramayan toplumlar, kendi öz kimliklerini koruyamazlar, kimlik bunalımına girerler ve başka toplum kültürlerini etkisi altında kalarak öz kimliklerini kaybedebilirler. Böyle bir halin sonucu muhtemelen hürriyetlerini kaybetme noktasını da doğurabilir.

Bu bakımdan başta da belirtildiği gibi, genç nesillerimizi geçmişimizle, tarihimizle, tarihi kültür mirasımızla irtibatlarını sağlıklı ve doğru bir şekilde kurmamız gerekir.

Bizim kültür tarihimizde çok sayıda önemli şahsiyetler

vardır. Bunların bir kısmı gününde görevlerini yapmışlar, toplumun o günkü kültürel yapısını dokumuşlar, herhangi bir eser bırakmadan ömürlerini tamamlayıp gitmişlerdir. Bunlardan isimleri bilinenler olduğu gibi, kim bilir nicelerinin isimleri bile unutulmuştur. Ancak bir kısmının hem isimleri hafızalarda hala yaşadıkları gibi eserleri de elimizde bulunmaktadır. Hatta bunların bazılarının sevenleri, bağlıları, hatta kendisini onun yoluna bağlı kabul eden topluluklar mevcuttur.

Ahmed-i Yesevi, Yunus Emre ve Hacı Bektaş-ı Veli bu özelliklere sahip milli şahsiyetlerimizdir. Ahmed-i Yesevi veya Yunus Emre denildiği zaman hemen herkes gönülden kopup gelen sevgi hisleriyle dolmaktadır. Kendisini Hacı Bektaş-ı Veli'nin yolunun takipçisi sayanlar toplumumuzda önemli yekün tutmaktadır.

Adını andığımız bu şahsiyetlerimiz bizi geçmişimizle bütün hale getiren önemli yapı taşlarıdır. Niceleri gibi, bunların da günümüz insanına tanıtılarak tarihi kültür mirasımızla bağımızı güçlendirmeliyiz.

Tarihi kültür mirasımızın en önemli harcı dinimiz yani İslamiyet'tir. Kabul ettiği tarihlerden itibaren İslamiyet bizim birlik ve beraberliğimizin teminatı olmuştur. Bundan sonra da olmaya devam edecektir. Bu bakımdan, tarihi kültürümüzü dokuyan önemli şahsiyetlerin İslâm çizgilerini de bilmemiz, geçmişimizle günümüzü bağlamanın önemli basamağı olacaktır.

Adını andığımız üç büyük şahsiyetimizin elimizdeki eserlerini incelediğimizde, İslam çizgilerini

incelediğimizde bir bütünlük olduğunu görmekteyiz. Ben bir nebze bütünlüğü ortaya koymaya çalışacağım. Aslında bu konu daha kapsamlı bir çalışmayı gerektirmektedir. Böyle kapsamlı çalışmalar, son zamanlarda ortaya atılan "Türk Müslümanlığı" tezinin de içinin doğru bir şekilde doldurulmasını sağlayacaktır.

Ahmed-i Yesevi, Yunus Emre ve Hacı Bektaş-ı Veli'nin İslam çizgisindeki bütünlüğü gösteren bazı örnekler şöyledir:

İbadetler

Ahmed-i Yesevi:

Namazsıza, itaatsize, vermez kuvvet
Fi'li zayıf, ayıplıya vermez himmet"

"Namaz oruç üzre varanlara
Hak yoluna girip ayak koyanlara
Bu tevbeyle ahirete varanlara
Bağışlanmış kullar ile sohbet var.

Yunus Emre

"San'atın yiğreği çün namazımış hoş pişe,
Namaz kılan kişide olmaz gamsız endişe"

"Allah buyruğun dutgil namazın kılıp gitgil
Namazın kılmayınca zinhar varmagıl işe"
"Oruç namaz güsl ü hac hicabdur aşıklara
Ayık ondan münezzeh hassü'l-hamas içinde"

Hacı Bektaş-ı Veli

"Amma abidlerün taatları namaz kılmakdur ve oruç dutmakdur ve zekat virmekdür ve hacca varmakdur ve nefir-i âmm olcak gaza eylemekdür..."